

MANIFEST "AL XÚQUER NO LI SOBRA AIGUA»

- **El Xúquer és un riu sobreexplotat.** El seu cabal s'ha reduït en les últimes dècades de manera notable, sobretot en la seua conca baixa. Les extraccions abusives de l'aquífer de la Manxa Oriental començaren en la dècada de 1980 per posar més de 100.000 hectàrees de cultius en regadiu, de manera il·legal. El Pla Hidrològic de Conca de 1998 legalitzà aquest espoli, que ha tingut com a conseqüència una pèrdua significativa dels cabals circulants del riu aigües avall. Al llarg d'aquestes dècades, lluny de revertir-se aquesta situació s'ha consolidat en els següents plans hidrològics.

Lluny de plantejar la reducció de la superfície i la intensitat del regadiu en Castella-La Manxa, l'actual Pla Hidrològic 2023-2027 estableix noves reserves per a La Manxa, algunes d'elles a costa d'extraure més cabals del Xúquer (fins a 21 hm³/any més). Els perjudicats han sigut els regadius històrics de la Ribera així com el propi riu, al que se li ha deixat un cabal ecològic completament insuficient, i l'Albufera de València, amb uns cabals insuficients per garantir la seua recuperació.

A pesar d'aquesta sobreexplotació no han cessat les veus per emportar-se les escasses aigües del Xúquer a altres zones, per atendre els regadius existents, i fins i tot la seua expansió, com si el nostre riu fora el Mississipí. Des del Vinalopó, Múrcia, Almeria o la Manxa, les peticions són constants.

- **La crisi climàtica**, amb una reducció de les precipitacions i unes previsions negatives per al futur més imminent, ens indica que hem de ser extremadament prudents en l'ús dels nostres recursos hídrics, per tal de preservar el Xúquer i l'Albufera, i també per a garantir els regadius històrics i l'aigua de boca.

- És per això que **vegem amb molta preocupació el conveni per a subministrar aigua del Xúquer al Vinalopó**, acordat recentment entre la Confederació Hidrogràfica del Xúquer, Acuamed i la Junta Central d'Usuaris del Vinalopó. Aquest conveni estableix un "compromís de subministrament mínim" de 278 Hm³ d'aigua del Xúquer transvasada al Vinalopó en 10 anys.

Això contradiu el plantejament amb què es va autoritzar la construcció del transvasament Xúquer-Vinalopó, que ha de funcionar d'acord amb la planificació hidrològica: sols es podran transvasar cabals "**excedents**" del Xúquer al Vinalopó. És a dir, que la quantitat a transvasar dependrà dels "**sobrants**" del Xúquer, una vegada s'hagen garantit les necessitats ambientals, d'abastiment a població, de reg i de la resta d'usos en la conca cedent, la del Xúquer.

Aquests sobrants no poden establir-se en un conveni a 10 anys, sinó que s'han de decidir any a any. Establir en un conveni uns volums mínims a transvasar, trenca amb aquest principi de transvasament "a sobrants", i genera, de manera irresponsable, unes expectatives de garantia de "subministraments mínims" entre els usuaris de la conca receptora, que poden vore's defraudades els anys en què, per manca de recursos hídrics, no pogueren complir-se.

- El Pla Hidrològic vigent (2023-2027) reflecteix que **el sistema Xúquer mostra un dèficit, per atendre els drets d'aigua existents en el propi sistema, de 250 hm³/any, que arribarà als 300 hm³/anys com a conseqüència del canvi climàtic.**

L'actual situació de sobreexplotació del Xúquer fa impossible qualsevol transferència periòdica d'aigua a altres conques sense posar en perill la seua pròpia supervivència. Cal tenir en compte que tant el riu Xúquer com l'Albufera estan lluny d'assolir el bon estat ecològic, i **mai s'hauria de posar en perill unes zones per tal de recuperar-ne d'altres.**

Per acabar, és de tot punt inacceptable que el cabal ambiental dels 4 últims km del riu, a partir del punt del transvasament situat a l'assut de la Marquesa, siga de tan sols 0'5 m³/segon, un 1% del que porta el riu en règim natural. Aquest exigü cabal de l'estuari està molt relacionat amb la finalitat de garantir cabal suficient per a endur-se al Vinalopó, ja que el lloc d'on pren l'aigua el transvasament està situat justament abans.

Per tot això, davant l'actual i persistent sobreexplotació del Xúquer, les persones i entitats signants demanem:

1- Sol·licitar que la Confederació Hidrogràfica del Xúquer i les autoritats competents en matèria d'aigua, aborden la imperiosa necessitat de revertir la sobreexplotació del Xúquer, realitzant els estudis i actuacions necessàries per tal de recuperar un bon estat del riu i dels aqüífers associats, començant per l'aqüífer de la Manxa Oriental, que hauria de ser declarat en risc.

2- Manifestar que les transferències d'aigua del Xúquer al Vinalopó han de realitzar-se quan hi hagen sobrants demostrats del riu, una vegada garantides les necessitats ecològiques dels ecosistemes del riu i l'Albufera i les necessitats dels regadius històrics de la Ribera. Qualsevol estalvi d'aigua derivat de la reducció dels usos agraris ha de destinar-se a la recuperació del bon estat del Xúquer i l'Albufera.

3- Deixar sense efecte el conveni a 10 anys entre la Confederació Hidrogràfica del Xúquer, Acuamed i la Junta Central d'Usuaris del Vinalopó, pel qual es garanteix el transvasament d'un mínim de 278 hm³, sense tindre en compte si hi haurà disponibilitat d'aigua sobrant, ni si el Xúquer i l'Albufera han recuperat un bon estat ecològic.